

BIULETYN
SĄDU NAJWYŻSZEGO
nr 10/2023

z dnia 3 listopada 2023 r.

Spis treści

	Str.
PYTANIA PRAWNE DO IZBY CYWILNEJ.....	2
UCHWAŁY IZBY CYWILNEJ	7
ORZECZENIA TEZOWANE IZBY CYWILNEJ	19
PYTANIA PRAWNE DO IZBY KONTROLI NADZWYCZAJNEJ I SPRAW PUBLICZNYCH.....	21
UCHWAŁY IZBY KONTROLI NADZWYCZAJNEJ I SPRAW PUBLICZNYCH	23
PYTANIE PRAWNE DO IZBY PRACY I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH.....	24
UCHWAŁA IZBY PRACY I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH	25

PYTANIA PRAWNE DO IZBY CYWILNEJ

III CZP 51/23

Pytanie prawne Sądu Rejonowego dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy od wniosku o nadanie klauzuli wykonalności tytułowi wykonawczemu w postaci prawomocnego wyroku wydanego przez sąd administracyjny pobiera się opłatę, o której mowa w art. 71 pkt 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 1144 ze zm.)?”

III CZP 52/23

Pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Warszawie przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy wstrzymanie pobierania wynagrodzeń dla organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi, o którym jest mowa w art. 15l ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (tekst pierwotny: Dz. U. z 2020 r., poz. 374; tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r., poz. 1327), w brzmieniu określonym art. 1 pkt 14 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych

oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r., poz. 568), oznacza zwolnienie przedsiębiorców, którzy spełnili warunki wskazane w art. 15l ust. 2 ww. ustawy z dnia 2 marca 2020 r., z obowiązku płatności wynagrodzeń, o których mowa w art. 15l ust. 1 pkt 1 tej ustawy, czy też stanowi odroczenie terminu spełnienia świadczeń pieniężnych wynikających z umowy, której przedmiotem jest korzystanie z utworów lub przedmiotów prawa pokrewnych lub pobór wynagrodzenia za takie korzystanie, w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii.”

III CZP 53/23

Pytanie prawne Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„1. Czy w przypadku wniesienia przez powoda, w terminie trzech miesięcy od dnia wydania postanowienia o umorzeniu elektronicznego postępowania upominawczego, pozwu przeciwko pozwanemu o to samo roszczenie w postępowaniu innym niż elektroniczne postępowanie upominawcze oraz zgłoszenia żądania uwzględnienia kosztów za reprezentację stron w elektronicznym postępowaniu upominawczym, zgodnie z art. 505³⁷ § 2 k.p.c., sąd rozpoznając sprawę jest zobowiązany uwzględnić także koszty zastępstwa procesowego poniesione przez strony w elektronicznym postępowaniu upominawczym?

zaś w przypadku odpowiedzi pozytywnej:

2. Czy w przypadku o którym mowa w pkt 1, sąd rozpoznający sprawę jest zobowiązany uwzględnić koszty zastępstwa procesowego za reprezentację stron w elektronicznym

postępowaniu upominawczym niezależnie od przyczyny umorzenia postępowania w elektronicznym postępowaniu upominawczym?”

III CZP 54/23

Pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Szczecinie przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy w przypadku wygrania sprawy przez współuczestników materialnych w rozumieniu art. 72 § 1 pkt 1 k.p.c., reprezentowanych przez tego samego adwokata lub radcę prawnego, zwrot kosztów zastępstwa procesowego powinien być przyznany w wysokości odpowiadającej wynagrodzeniu jednego pełnomocnika, czy też jego wielokrotności, w zależności od liczby współuczestników, których reprezentował?”

ewentualnie, w przypadku przyjęcia, że zwrot ten powinien obejmować wynagrodzenie jednego pełnomocnika:

– W jaki sposób należy zasądzić koszty zastępstwa procesowego należne współuczestnikom materialnym w rozumieniu art. 72 § 1 pkt 1 k.p.c., pozostającym w związku małżeńskim, w którym obowiązuje ustrój wspólności majątkowej małżeńskiej, reprezentowanych przez tego samego adwokata lub radcę prawnego, w szczególności, czy koszty powinny być zasądzone na rzecz każdego z nich odrębnie [to jest w częściach] czy też na rzecz obojga solidarnie lub łącznie?”

III CZP 55/23

Pytanie prawne Sądu Okręgowego we Wrocławiu przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„1. W jakim składzie: jednego sędziego zgodnie z art. 367¹ § 1 k.p.c., czy trzech sędziów zgodnie z art. 367¹ § 1 pkt. 1 k.p.c., po 28 września 2023 r., tj. po wejściu w życie art. 1 pkt. 16 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 13 września 2023 r., poz. 1860), sąd okręgowy rozpoznaje apelację uczestnika postępowania od postanowienia sądu rejonowego o stwierdzeniu nabycia spadku?;

2. Czy skład sądu II instancji w takiej sprawie determinuje wartość przedmiotu zaskarżenia (art. 367¹ § 1 pkt. 1 k.p.c.), a jeśli tak, czy jej wskazanie stanowi wymóg formalny apelacji zgodnie z art. 368 § 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., a niezuzupełnienie takiego braku skutkuje odrzuceniem apelacji na podstawie art. 373 § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., czy też wezwanie do podania wartości przedmiotu zaskarżenia winno nastąpić pod rygorem zawieszenia postępowania apelacyjnego na podstawie art. 177 § 1 pkt. 6 w zw. z art. 391 § 1 i art. 13 § 2 k.p.c. z uwagi na niewykonanie zobowiązania sądu skutkujące niemożnością nadania sprawie dalszego prawidłowego biegu (niemożnością wyznaczenia składu sądu)?;

3. Przy pozytywnej odpowiedzi na pytanie drugie – co wyznacza wartość przedmiotu zaskarżenia w sprawie o stwierdzenie nabycia spadku, a w szczególności czy chodzi o wartość majątku spadkowego lub udziału w spadku

przypadającego apelującemu uczestnikowi postępowania, a jeśli tak – na jaki moment winna być ona określona: na datę otwarcia spadku, na datę postanowienia sądu rejonowego, czy też na datę wniesienia apelacji?”

III CZP 56/23

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Krakowie przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy właścicielowi nieruchomości której wartość zmniejszyła się na skutek wprowadzenia obszaru ograniczonego użytkowania, jednak bez związku z ze szczególnymi ograniczeniami wynikającymi z art. 135 ust 3a ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2556 z późn. zm.) przysługuje odszkodowanie na podstawie art. 129 ust 2 tej ustawy?”

UCHWAŁY IZBY CYWILNEJ

III CZP 13/23 – z dnia 3 października 2023 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Słupsku:

„I. Czy zażalenie na postanowienie, które nie zostało podpisane:

– podlega odrzuceniu jako wniesione co do orzeczenia nieistniejącego

czy

– skutkuje uchyleniem orzeczenia i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania, gdyż brak podpisu stanowi istotną wadę zaskarżonej czynności, która zgodnie z art. 324 § 3 kpc powinna być sygnowana podpisem,

II. Czy – w przypadku odpowiedzi, że postanowienie podlega uchyleniu – jest to postanowienie oparte na art. 386 § 2 w zw. z art 397 § 2 kpc czy innej, np. prowadzącej do sentencji «zmienia przez uchylenie postanowienia?»”

postanowiono odmówić podjęcia uchwały.

III CZP 15/23 – z dnia 3 października 2023 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Rejonowego we Włocławku

Właściwa okręgowa rada adwokacka, do której adwokat ustanowiony przez sąd skierował wniosek o zwolnienie z obowiązku zastępowania strony w postępowaniu, nie może skutecznie zwolnić go z tego obowiązku.

III CZP 22/23 – z dnia 3 października 2023 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Gdańsku

Artykuł 448 k.c. (obecnie art. 448 § 1 k.c.) stosuje się odpowiednio do osób prawnych (art. 43 k.c.).

III CZP 130/22 – z dnia 3 października 2023 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Rejonowego w Słupcy:

„1. Czy w sytuacji gdy w danym wydziale orzeka wyłącznie dwóch sędziów (którym sprawy są przydzielane losowo przez SLPS) z czego jeden wyłączony od losowania, Prezes Sądu, orzekający w tym wydziale, któremu sprawa jest przydzielona zgodnie z podziałem czynności, kierując sprawę do losowania i wyznaczając do udziału w nim innych sędziów, z powołaniem się na przepis § 47 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18.06.2019 r. – Regulamin urzędowania sądów powszechnych, narusza zasadę niezmienności składu wynikającą z art. 47b ustawy z dnia 27.07.2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych?

2. Czy Sąd powołany do rozpoznania zażalenia, stwierdziwszy, iż wyznaczenie sędziego referenta do rozpoznania zażalenia nastąpiło z naruszeniem zasady niezmienności składu wynikającej z przepisu art. 47b ustawy z dnia 27.07.2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych, jest pomimo to zobowiązany rozpoznać zażalenie czy też do rozpoznania zażalenia właściwy jest sąd w składzie sędziego referenta, któremu ta sprawa została pierwotnie przydzielona tj. zgodnie z treścią obowiązujących przepisów?

postanowiono umorzyć postępowanie przed Sądem Najwyższym.

III CZP 126/22 – z dnia 6 października 2023 r. w składzie 7 sędziów na wniosek Rzecznika Finansowego:

„Czy umowa o kredyt bankowy, jako umowa nazwana, uregulowana poza Kodeksem cywilnym w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, jest umową wzajemną czy też umową dwustronnie zobowiązującą ale nie wzajemną?”

1. Na podstawie art. 267 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej zwraca się do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z następującym pytaniem:

Czy art. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1 dyrektywy Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich (Dz. Urz. UE L 95, s. 29) należy interpretować w ten sposób, że w razie niemożności dalszego obowiązywania umowy kredytu jako umowy wzajemnej, po wyeliminowaniu z niej nieuczciwych warunków, nie stoją one na przeszkodzie stosowaniu, względnie nie ograniczają stosowania przepisów prawa krajowego, takich jak art. 496 w związku z art. 497 k.c. (prawo zatrzymania – *ius retentionis*), zezwalających sądowi – na skutek podniesienia zarzutu przez pozwaną instytucję kredytową w postępowaniu z powództwa konsumenta – na zastrzeżenie w wyroku uwzględniającym roszczenie restytucyjne konsumenta o zwrot kwoty zapłaconej w wykonaniu nieważnej umowy kredytu, że spełnienie tego świadczenia przez instytucję kredytową nastąpi wtedy, gdy konsument zaofiaruje zwrot kapitału wypłaconego z tytułu wykonania tej umowy albo zabezpieczy spełnienie tego świadczenia?

2. Odroczone posiedzenie.

III CZP 5/23 – z dnia 12 października 2023 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Katowicach:

„Czy wytoczenie przeciwko bankowi powództwa przyjmującego za podstawę niedozwolony w myśl art. 385¹ § 1 k.c. charakter postanowień umowy kredytu, dotyczących indeksacji lub denominacji kredytu względem CHF, przez kredytobiorcę będącego sędzią orzekającym w sądzie pierwszej instancji stanowi okoliczność wywołującą uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności takiego sędziego w myśl art. 49 k.p.c. w sprawie wszczętej z takiego powództwa przez innego kredytobiorcę przeciwko temu lub innemu bankowi?”

postanowiono odmówić podjęcia uchwały.

III CZP 17/23 – z dnia 12 października 2023 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Katowicach

Postanowienie wydane w postępowaniu restrukturyzacyjnym na posiedzeniu niejawnym i uzasadnione z urzędu, utrwalone wraz z uzasadnieniem w chwili wydania wyłącznie w systemie teleinformatycznym obsługującym postępowanie sądowe z wykorzystaniem wzorców udostępnionych w tym systemie i opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym, jest orzeczeniem istniejącym.

III CZP 25/23 – z dnia 12 października 2023 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Katowicach

Zarządzenie przewodniczącego w przedmiocie zwrotu wniosku o ogłoszenie upadłości wydane na posiedzeniu niejawnym i uzasadnione z urzędu, utrwalone w chwili wydania wraz z uzasadnieniem wyłącznie w systemie teleinformatycznym obsługującym postępowanie sądowe z wykorzystaniem wzorców udostępnionych w tym systemie i opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym, jest zarządzeniem istniejącym.

III CZP 113/22 – z dnia 17 października 2023 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Sieradzu

Do będącej przedmiotem zbycia po podziale geodezyjnym części nieruchomości rolnej, podlegającej reglamentacji na podstawie art. 2b ust. 1 i 2 ustawy z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego, stanowiącej działkę o powierzchni mniejszej niż 0,3 ha stosuje się wyłączenie przedmiotowe zawarte w art. 1a pkt 1b tej ustawy.

III CZP 114/22 – z dnia 17 października 2023 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Słupsku:

„1. Czy w przypadku doręczenia odpisu postanowienia pełnomocnikowi – będącemu adwokatem – równocześnie przez portal informacyjny i pocztą – złożenie wniosku o sporządzenie uzasadnienia tego postanowienia i jego doręczenie w terminie liczonym od późniejszego doręczenia poprzez pocztę jest skuteczne (wniosek został wniesiony w terminie), zwłaszcza jeśli pełnomocnik nie był dodatkowo informowany, że doręczenie przez PI jest wiążące?

2. Czy w przypadku wydania w niniejszej sprawie postanowienia uwzględniającego zażalenie w ten sposób, że orzeknie się o uchyleniu zaskarżonego postanowienia (jak w przypadku stwierdzenia, że wniosek złożono w terminie), będzie to postanowienie o zmianie zaskarżonego postanowienia, do którego uzasadnienie podlega sporządzeniu na wniosek – a nie z urzędu wobec sformułowania o uchyleniu?”

postanowiono odmówić podjęcia uchwały.

III CZP 4/23 – z dnia 18 października 2023 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Rejonowego w Olkuszu

Osoba, której powołanie na stanowisko komornika sądowego wygasło z mocy prawa ze względu na rezygnację z pełnienia obowiązków komornika, a która pełniąc te obowiązki wydała postanowienie o ustaleniu kosztów postępowania egzekucyjnego uchylone przez sąd w trybie nadzoru nad egzekucją na podstawie art. 759 § 2 k.p.c., jest osobą uprawnioną w myśl art. 770 § 5 k.p.c. do wniesienia zażalenia na to postanowienie sądu jako „inna osoba, której to postanowienie dotyczy”.

III CZP 8/23 – z dnia 18 października 2023 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Warszawie:

„Czy wydatki na ekspertyzę poniesione przez podmiot zajmującym się profesjonalnie skupem wierzytelności od poszkodowanych w ramach ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych i szacowaniem szkód komunikacyjnych oraz ich dochodzeniem na drodze sądowej pozostają w adekwatnym związku przyczynowym z wypadkiem komunikacyjnym i wchodzą w zakres odszkodowania (art. 361 k.c.)

należnego od ubezpieczyciela sprawcy szkody w ramach ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych?”

postanowiono odmówić podjęcia uchwały.

III CZP 14/23 – z dnia 18 października 2023 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Szczecinie:

„I. Czy przepis art. 110 ust. 4 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. Nr 124, poz. 1152 ze zm.) jest przepisem szczególnym, o którym mowa w art. 118 k.c., określającym ogólne terminy przedawnienia roszczeń;

w przypadku odpowiedzi pozytywnej:

II. Czy roszczenie regresowe Polskiego Biura Ubezpieczycieli Komunikacyjnych do osoby, która zaniechała zawarcia umowy ubezpieczenia obowiązkowego (art. 110 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych) przedawnia się z upływem trzech lat od dnia spełnienia świadczenia;

w przypadku odpowiedzi negatywnej na pierwsze pytanie:

III. Czy dla roszczenia regresowego Polskiego Biura Ubezpieczycieli Komunikacyjnych do osoby, która zaniechała zawarcia umowy ubezpieczenia obowiązkowego (art. 110 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych) termin przedawnienia wyznacza przepis art. 442¹ § 1 k.c.”

postanowiono odmówić podjęcia uchwały.

III CZP 9/23 – z dnia 19 października 2023 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Poznaniu

Wierzytelność przysługująca spółdzielni mieszkaniowej z tytułu opłat na fundusz remontowy może być umorzona przez potrącenie.

III CZP 12/23 – z dnia 19 października 2023 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Katowicach

W sprawie przeciwko bankowi o ustalenie nieważności umowy kredytu nie zachodzi po stronie powodowej współuczestnictwo konieczne wszystkich kredytobiorców.

III CZP 155/22 – z dnia 20 października 2023 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Krakowie

1. Wezwanie spadkobierców przez ogłoszenie (art. 672 w związku z art. 673 k.p.c.) nie wywołuje skutku w postaci rozpoczęcia biegu terminu do złożenia oświadczenia o przyjęciu lub o odrzuceniu spadku dla spadkobierców nieznanymi z miejsca pobytu;

2. Odmówiono podjęcia uchwały w pozostałym zakresie.

III CZP 24/23 – z dnia 20 października 2023 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Lublinie

Data doręczenia pisma w przypadku określonym w art. 15z z s 9 ust. 3 zdanie drugie ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych

oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (jedn. tekst: Dz. U. z 2023 r., poz. 1327) jest dzień następujący po upływie 14 dni od dnia umieszczenia pisma w portalu informacyjnym.

III CZP 2/23 – z dnia 25 października 2023 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Rejonowego Poznań-Grunwald i Jeżyce w Poznaniu

Administracyjny tytuł wykonawczy obejmujący zobowiązanie podatkowe zabezpieczone hipoteką przymusową podlega zaopatrzeniu w klauzulę wykonalności w celu zaspokojenia tego zobowiązania z kwoty przyznanej wierzycielowi w planie podziału sumy uzyskanej z egzekucji sądowej z nieruchomości obciążonej tą hipoteką.

III CZP 10/23 – z dnia 25 października 2023 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Warszawie:

„Czy w razie oddalenia powództwo konsumenta przeciwko bankowi o ustalenie nieważności umowy o kredyt indeksowany do waluty obcej, konsument może dochodzić od banku zapłaty należności z tytułu nadpłaconych rat kredytu, opierając swoje roszczenie na tej podstawie, że istnieją w umowie niedozwolone postanowienia, składające się na cały mechanizm indeksacji?”

postanowiono odmówić podjęcia uchwały.

III CZP 27/23 – z dnia 25 października 2023 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Warszawie:

„Czy koniec terminu przedawnienia roszczenia, do którego ma zastosowanie art. 5 ust. 2 zdanie drugie ustawy z dnia 13 kwietnia 2018 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych

ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 1104), nie krótszego niż dwa lata, przypada na ostatni dzień roku kalendarzowego?”

postanowiono odmówić podjęcia uchwały.

III CZP 43/23 – z dnia 25 października 2023 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Warszawie:

„Czy do rozpoznania sprawy cywilnej w cywilnym wydziale odwoławczym właściwy jest skład jednoosobowy według art. 15zss¹ ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (jednolity tekst: Dz. U. z 2021 r., poz. 2095 ze zm.), czy skład trzyosobowy wynikający z art. 367 § 3 k.p.c.?”

postanowiono odmówić podjęcia uchwały.

III CZP 156/22 – z dnia 26 października 2023 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Warszawie

W sprawie o ustalenie nieważności umowy kredytu i o zwrot nienależnych świadczeń spełnionych na jej podstawie po stronie powodowej nie zachodzi współuczestnictwo konieczne kredytobiorców.

III CZP 157/22 – z dnia 26 października 2023 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Warszawie

1. Sprawy toczące się na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym, w okresie wskazanym w art. 15 zzs¹ ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych

z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, podlegały rozpoznaniu przez sądy pierwszej instancji w składzie określonym w art. 15 zzs1 ust. 1 pkt 4 tejże ustawy;

2. Odmówiono podjęcia uchwały w pozostałym zakresie.

III CZP 158/22 – z dnia 26 października 2023 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Warszawie

Na postanowienie sądu w przedmiocie zabezpieczenia spadku orzekające co do istoty sprawy przysługuje zażalenie.

III CZP 11/23 – z dnia 26 października 2023 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Warszawie VII Wydziału Gospodarczego i Własności Intelektualnej

Były agent nabywa prawo do prowizji od umów zawartych przez niego z klientami w czasie trwania umowy agencyjnej, także gdy spełnienie świadczenia przez klienta nastąpiło po ustaniu umowy agencyjnej (art. 761 § 1 w zw. z art. 761³ § 1 k.p.c.). Jeżeli z okoliczności sprawy wynika, że prowizja obliczona od spełnionego świadczenia obejmuje wynagrodzenie nie tylko za zawarcie umowy, lecz także za późniejszą obsługę klienta, byłemu agentowi przysługuje odpowiednia część prowizji.

III CZP 18/23 – z dnia 26 października 2023 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Opolu

Stwierdzenie nabycia spadku na podstawie art. 681 k.p.c. może dotyczyć także spadkobierców, którzy zmarli po wszczęciu postępowania o dział spadku.

**III CZP 34/23 – z dnia 26 października 2023 r. w składzie
3 sędziów na pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Warszawie**

Jeżeli umowa leasingu została rozwiązana na mocy porozumienia stron, art. 709¹⁵ k.c. nie stosuje się, chyba że strony postanowiły inaczej.

ORZECZENIA TEZOWANE IZBY CYWILNEJ

II CSKP 740/22 – postanowienie z dnia 6 kwietnia 2023 r.

Szczególny charakter nieruchomości przeznaczonych na cele obronności Państwa, które mogą pozostawać wyłącznie we władaniu Skarbu Państwa, nie uniemożliwia zasiedzenia przez Skarb Państwa nieruchomości włączonej do takiego obszaru.

II CSKP 613/23 – wyrok z 12 kwietnia 2023 r.

Artykuł 123 § 1 pkt 2 k.c., dotyczący uznania roszczenia, nie znajduje odpowiedniego zastosowania do zasiedzenia służebności gruntowej.

II CNPP 25/22 – wyrok z dnia 21 czerwca 2023 r.

1. Dopuszczalne jest obciążenie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego prawem użytkowania.

2. Zbadanie, czy prawomocne orzeczenie jest niezgodne z prawem z powodu naruszenia art. 5 k.c., wymaga uwzględnienia dwóch nakładających się na siebie sfer swobody oceny sędziowskiej: przy zastosowaniu art. 5 k.c. oraz w związku z rozstrzygnięciem, czy konkretny akt stosowania prawa można uznać za niezgodny z prawem w rozumieniu art. 424¹ k.c.

II CSKP 1848/22 – wyrok z dnia 22 czerwca 2023 r.

Z art. 52 § 2 k.r.o. stanowiącego, że „w wyjątkowych wypadkach sąd może ustanowić rozdzielność majątkową z dniem wcześniejszym niż dzień wytoczenia powództwa”, o którym mowa w art. 52 § 1 k.r.o., nie wynika samoistne prawo podmiotowe małżonka. Przepis ten określa jedynie granice kompetencji sądu w zakresie kształtowania ustroju majątkowego między małżonkami przy rozpoznawaniu żądania wywiedzonego z art. 52 § 1 k.r.o.

II CSKP 1988/22 – wyrok z dnia 23 czerwca 2023 r.

Możliwość wyboru kontrahenta umowy, jako element swobody umów, nie stanowi dobra osobistego – elementu wolności, o której stanowi art. 23 k.c.

II CSKP 734/22 – wyrok z dnia 11 lipca 2023 r.

Zapłata sumy gwarancyjnej przez gwaranta – zgodnie z zobowiązaniem wynikającym z umowy zlecenia udzielenia gwarancji – stanowi wydatek poczyniony w celu należytego wykonania zlecenia w rozumieniu art. 742 k.c. a roszczenie o zwrot tego wydatku przedawnia się w terminie dwuletnim zgodnie z art. 751 pkt 1 k.c.

I CSK 3937/22 – postanowienie z dnia 25 lipca 2023 r.

Środek zaskarżenia wniesiony przez interwenienta, który nie ma interesu prawnego w kwestionowaniu danego orzeczenia, podlega odrzuceniu.

**PYTANIA PRAWNE DO IZBY KONTROLI NADZWYCZAJNEJ
I SPRAW PUBLICZNYCH**

I NZP 8/23

Pytanie prawne składu 3 sędziów Sądu Najwyższego przedstawione do rozpoznania przez skład 7 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy w postępowaniach zainicjowanych protestami przeciwko ważności wyborów: do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz do Parlamentu Europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o których mowa w ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz. U. 2022, poz. 1277, ze zm.), a także w postępowaniu zainicjowanym protestem przeciwko ważności referendum, o którym mowa w ustawie z dnia 14 marca 2003 r. o referendum ogólnokrajowym (tekst jedn. Dz. U. 2020, poz. 851, ze zm.), mają zastosowanie przepisy art. 130 § 1-2 oraz art. 1301a § 1-3 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (tekst jedn. Dz. U. 2023, poz. 1550, ze zm.)?”

I NZP 9/23

Pytanie prawne składu 3 sędziów Sądu Najwyższego przedstawione do rozpoznania przez skład 7 sędziów Sądu Najwyższego:

„1. Czy okręgowa komisja wyborcza jest uprawniona do zmiany lub uchylenia podjętej przez siebie uchwały, o której mowa w art. 215 § 3-5, art. 216 § 2 i art. 217 § 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz. U. 2022, poz. 1277 ze zm.)? oraz

2. Czy rozpoznając w trybie art. 218 § 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz. U. 2022, poz. 1277 ze zm.) sprawę z odwołania od uchwały okręgowej komisji wyborczej, w sytuacji uprzedniego uchylenia zaskarżonej uchwały okręgowej komisji wyborczej, Państwowa Komisja Wyborcza może podjąć uchwałę o pozostawieniu tego odwołania bez rozpoznania?”

**UCHWAŁY IZBY KONTROLI NADZWYCZAJNEJ
I SPRAW PUBLICZNYCH**

I NZP 1/23 – z dnia 10 października 2023 r. w składzie 7 sędziów na pytanie prawne składu 3 sędziów Sądu Najwyższego

- 1. Niedopuszczalne jest odrzucenie skargi nadzwyczajnej wyłącznie z powodu niskiej wartości przedmiotu zaskarżenia;**
- 2. Nadał podjętej uchwale moc zasady prawnej;**
- 3. Postanowił odmówić podjęcia uchwały w pozostałym zakresie.**

I NZP 8/23 – z dnia 25 października 2023 r. w składzie 7 sędziów na pytanie prawne składu 3 sędziów Sądu Najwyższego

W postępowaniach zainicjowanych protestami przeciwko ważności wyborów: do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz do Parlamentu Europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o których mowa w ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz. U. 2022, poz. 1277, ze zm.), a także w postępowaniu zainicjowanym protestem przeciwko ważności referendum, o którym mowa w ustawie z dnia 14 marca 2003 r. o referendum ogólnokrajowym (tekst jedn. Dz. U. 2020, poz. 851, ze zm.), nie mają zastosowania przepisy art. 130 § 1-2 oraz art. 1301a § 1-3 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (tekst jedn. Dz. U. 2023, poz. 1550, ze zm.); nadał podjętej uchwale moc zasady prawnej.

PYTANIE PRAWNE DO IZBY PRACY I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

III UZP 8/23

Pytanie prawne składu Sądu Apelacyjnego w Lublinie przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy wspólnik dwuosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością posiadający 99 procent udziałów zapewniających mu możliwość swobodnego kształtowania treści uchwał na zgromadzeniu wspólników i podejmowania decyzji dotyczących działalności spółki podlega ubezpieczeniom społecznym na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 5 w związku z art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych?”

UCHWAŁA IZBY PRACY I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

III PZP 5/22 – z dnia 12 października 2023 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Toruniu:

Pracodawca nie ma obowiązku podania w świadectwie pracy informacji o wykonywaniu przez pracownika pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze świadczonej po dniu 31 grudnia 2008 r. (art. 97 § 2 i 4 k.p. oraz § 2 ust. 1 pkt 15 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 30 grudnia 2016 r. w sprawie świadectwa pracy, jednolity tekst: Dz. U. z 2020 r., poz. 1862 ze zm.).